

- نمایشگاه آثار محسن وزیری مقدم
- نقاشی‌های گره‌ارد ریشتر در موزه هنرهای معاصر

نمایشگاه آثار محسن وزیری مقدم در موزه هنرهای معاصر تهران

نمایشگاه آثار مجسمه، نقاشی و نقش برجسته‌های محسن وزیری مقدم هنرمند برجسته و جستجوگر، روز شنبه ۱۹ اردیبهشت ماه تا پایان تیر ماه در موزه هنرهای معاصر تهران افتتاح شد. در این نمایشگاه ۲۶۵ اثر مجسمه‌های چوبی مفصلی، تابلوهای شنی، نقاشی و تابلوهای آلومینیومی از محسن وزیری مقدم در ۹ گالری به معرض نمایش گذاشته شده است.

روئین پاکباز ضمن یادداشتی برکاتولوگ این هنرمند چنین می‌نویسد:

«محسن وزیری مقدم در ۵ خرداد ماه ۱۳۰۳ در تهران به دنیا آمد. در سال ۱۳۲۲ در پی دیداری با یکی از دوستان کودکی که دانشجوی رشته معماری بود، در امتحان ورودی دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران شرکت کرد. علی محمد حیدریان و مادام امین‌فر از نخستین استادان وزیری بودند. وی در سال ۱۳۲۷ با رتبه اول در رشته نقاشی از دانشکده فارغ التحصیل شد. وزیری نخستین نمایشگاه انفرادی خود را در سال ۱۳۳۱ در انجمن ایران و امریکا برگزار می‌کند.

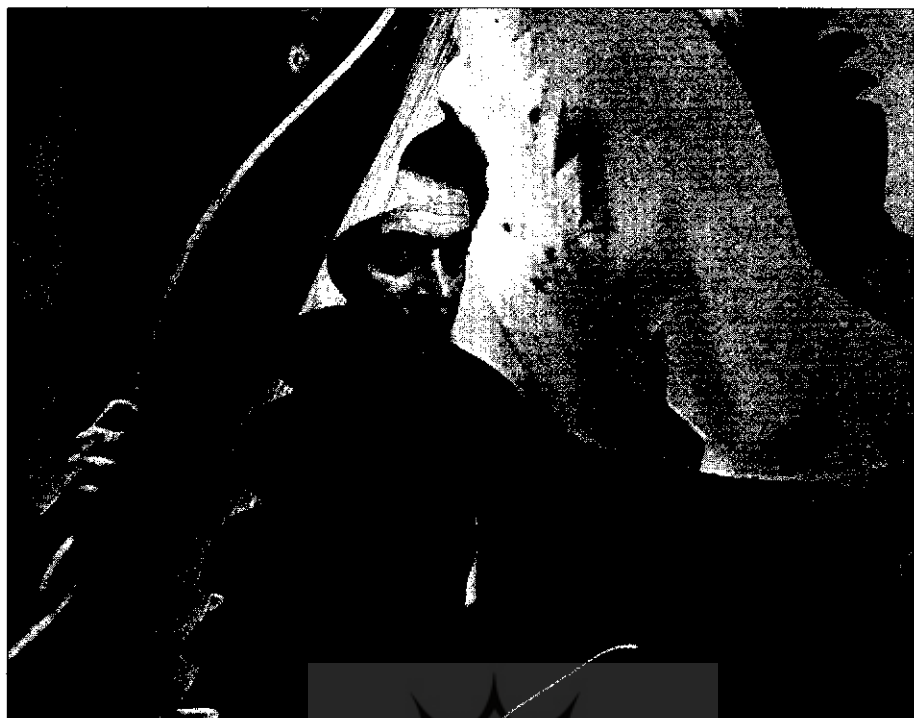
از سال ۱۳۳۴ در آکادمی هنرهای زیبای رم به تحصیل می‌پردازد و سال بعد مجموعه‌ای از نقاشیهای خود را در گالری پورتونو رُم به نمایش می‌گذارد. در سالهای تحصیل مفهوم نقاشی انتزاعی و چگونگی پیدایش فضای تجسمی را از توتی شالویا استاد پژوهش در آکادمی رم می‌آموزد. سال ۱۳۳۷، همزمان با پایان تحصیلات، اثری از وزیری در بیست و نهمین بینال

● روز افتتاح نمایشگاه. دکتر سمیع آذر سخنرانی می‌کند.

جهانی و نیز به تماشا در آمد. چندی بعد تجربه تازه‌ای را در عرصه نقاشی آغاز می‌کند که حاصل آن نقش‌اندازی‌های شنی است که تا سال ۱۳۴۲ ادامه می‌یابد. این آثار در چندین نمایشگاه در ایتالیا، آلمان، سان مارینو، انگلیس، برزیل و ایران به تماشا در می‌آیند و مدال طلای سومین بینال تهران (۱۳۴۱) را از آن خود می‌کند. همین ایام محسن وزیری مقدم به ایران باز می‌گردد و در دانشکده هنرهای زیبا و هنرستان پسران تهران و سپس دانشکده هنرهای تزئینی به تدریس می‌پردازد.

دوره تازه آثار وزیری نقش برجسته‌های فلزی هستند که در آن به ساختمان فضا، نظم فرمها و ریتم توجه شده است. در سال ۱۳۴۷ بورس اقامت یک ساله (سپتیه دز آر) پاریس را دریافت می‌کند و راهی فرانسه می‌شود پس از بازگشت تحولی تازه در کار هنری وزیری پدید می‌آید و آن پیدایش مجسمه‌های چوبی است. بعدها این مجسمه‌ها که اجزای آن با پیچ و مهره به هم متصل شده‌اند به مجسمه‌های مفصلی متحرک تبدیل می‌شوند. آثار این دوره که یکی از پربارترین دوران کاری وزیری است، در گالریهای گوناگون به نمایش در می‌آیند. از سال ۱۳۵۴ آثار جدید وزیری بازگشت او را به سطح نمایش می‌دهند. وزیری با طرحهایی که از شکلهای ارگانیک و هندسی و خطوط موازی و متقاطع تشکیل یافته‌اند و با نقشبجسته‌های مفصلی براساس همین طرحها آثاری می‌آفریند که با عنوان «هراس و پرواز» شناخته شده‌اند.

● محسن وزیری مقدم در کنار یکی از آثارش.

پس از انقلاب، وزیری برای همیشه راهی ایتالیا می‌شود. در سال ۱۳۶۰ جلد اول کتاب «شیوه طراحی» (انتشارات سروش) نوشته محسن وزیری مقدم منتشر می‌شود. در سال ۱۳۶۴ نمایشگاهی با عنوان «مروری بر آثار محسن وزیری مقدم» در مرکز فرهنگی ایتالیا در ایران برگزار می‌شود و در سال ۱۳۷۲ مجموعه‌ای از تازه‌ترین آثار او همراه با مروری بر آثار گذشته در گالری برگ ارائه می‌شود. در میان آثار جدید او تمرینهایی با استفاده آزادانه از خط فارسی به چشم می‌خورد. در سالهای ۱۳۷۸ و ۱۳۷۹ کتابهای «اندیشه و کارپل کلی» (نوشته ورنر هافتمان - ترجمه محسن وزیری مقدم) و جلد دوم «شیوه طراحی» (انتشارات سروش) منتشر شدند. سال ۱۳۸۲ گالری سیحون نمایشی از آثار وزیری ترتیب می‌دهند.

از بداهه تا محاسبه

محصول نیم قرن کار هنری محسن وزیری نمایانگر اعتقاد راسخ او به سنت مدرنیسم است. در واقع، سیر تحول هنر او - از نخستین تجربه‌های شکل‌نمایی تا آخرین تکه چسبانیهای انتزاعی - نشانه‌هایی از تنوع اندیشه و روش پیشگامان هنر مدرن را در خود دارد و از همین رو نیز گوناگون بنظر می‌آید. وزیری والاترین ارزشهای سنت مدرنیسم را در هنر انتزاعی یافته و بر این باور است که با زبان فرم و رنگ ناب می‌توان مفاهیم عمیقی را بیان کرد که امکان ارائه آنها در

گیر و دار (مجسمه مفصلی)، ۱۳۵۲،
چوب
۱۵ قطعه
از مجموعه موزه هنرهای معاصر تهران

روشهای بازنمایی طبیعت گرایانه وجود ندارد. حصول این بیان از راههای شهودی و عقلانی امکانپذیر است. به قول کاندینسکی، در خلق یک اثر انتزاعی عقل، خودآگاهی و اراده نقشی قاطع ایفا می‌کنند. اما آنچه از محاسبه برون می‌آید فقط احساس است و زبری در همسویی با جریانهای انتزاع هندسی (کنستروکتیویسم) و انتزاع تغزلی (اکسپرسیونیسم انتزاعی)، و با بهره‌گیری از آموزه‌های نمایندگان برجسته این جریانها توانسته است روشهای محاسبه و بداهه را در دوره‌های مختلف کارش با موفقیت بیازماید. آنگاه که پنجه بر ماسه می‌کشد و یا وقتی که قطعات چوب و فلز را با دقت به هم می‌چسباند، یکی از این دو جنبه هنر او نمایان‌تر می‌شود. اما تجربه‌های مختلف وزیری همواره معطوف به بیانی است از واقعیت دنیای درون - دنیایی که هیچگاه آرام نمی‌گیرد. وزیری در خلال دو دهه اخیر، شمار زیادی نقاشی و تکه چسبانی انتزاعی در ابعاد نسبتاً کوچک پدید آورده است که به لحاظ شیوه و اسلوب کار بسیار متنوع‌اند. این مجموعه را می‌توان مرور بر تجربه‌های قبلی و یا تکاپو برای یافتن راه جدید تلقی کرد. گویی او در سفری به گذشته از منزلگاه‌های نقاشی شنی، نقشبرجسته فلزی، مجسمه مفصلی و مجموعه «هراس و پرواز» می‌گذرد تا زوایای دیگری از قلمرو خود را بکاود و چیز تازه‌ای کشف کند. وزیری در این آثار نیز همچون گذشته، رفتارهای شهودی و عقلانی خود را به نمایش می‌گذارد. گاه با خط‌ها و رنگها بدیهه‌نگاری می‌کند و گاه ساختارهای دقیق از شکلهای رنگی می‌آفریند، و

در هر حال، کار او به عرصه تقابل و تعامل نیروها بدل می‌شود. هم‌آمیزی خطوط راست و پیچان، شکل‌های هندسی و ارگانیک، و استفاده از تباین رنگها و رنگسایه‌ها به او امکان می‌دهد که فضای پرجنبشی را پدید آورد که اجزای سازنده آن در کل به وحدت رسیده‌اند. به نظر می‌رسد که جابجایی و کنش و واکنش دائمی نیروها ناگزیر به تعادلی می‌انجامد که لحظه‌ای بیش نخواهد پایید. هنر بنا به ضرورت درونی، تعادل را بر هم می‌زند تا آن را در ساحتی دیگر به روش بداهه یا محاسبه از نو برقرار کند.

انتشارات کویر منتشر کرده است:

- **صیوروت در فلسفه ملاصدرا و هگل / محمد منصور هاشمی / ۱۳۸۳ / ۱۵۹ ص / ۱۴۰۰ تومان.**
- **دولت و تحول جهانی / حسن حکیمیان و زیبا مشاور / ۱۳۸۳ / ۳۴۴ ص / ۲۹۰۰ تومان.**
- **زوال اندیشه سیاسی در ایران / جواد طباطبایی / ۱۳۸۳ / ۴۰۰ ص / ۳۵۰۰ تومان.**
- **هویت اندیشان و میراث فکری احمد فردید / محمد منصور هاشمی / ۱۳۸۳ / ۴۱۶ ص / ۳۴۰۰ تومان.**
- **زیر نگاه پدر (خاطرات مهر ماه فرمانفرمایان از اندرونی) / مهر ماه فرمانفرمایان / ۱۳۸۳ / ۳۳۶ ص / ۲۷۰۰ تومان.**
- **مقدمه‌ای بر جنبش‌های اجتماعی / دونالدلا دلاپورتا، ماریو دیانی / محمد تقی دلفروز / ۱۳۸۳ / ۴۴۷ ص / ۳۵۰۰ تومان.**
- **اندیشه سیاسی ایران از حلاج تا سجستانی / محمد کریمی زنجانی اصل / ۱۳۸۳ / ۴۵۶ ص / ۳۷۰۰ تومان.**

نشانی: تهران، صندوق پستی ۶۴۹۴ - ۱۵۸۷۵

تلفن: ۸۳۰۱۹۹۲ فاکس: ۸۸۳۲۲۱۷